

CLC 3/11

APROPOSIT CATALÁ,

FET EN DOS HORAS,

PER

D. JOSEP VANCELLS Y MARQUÉS.

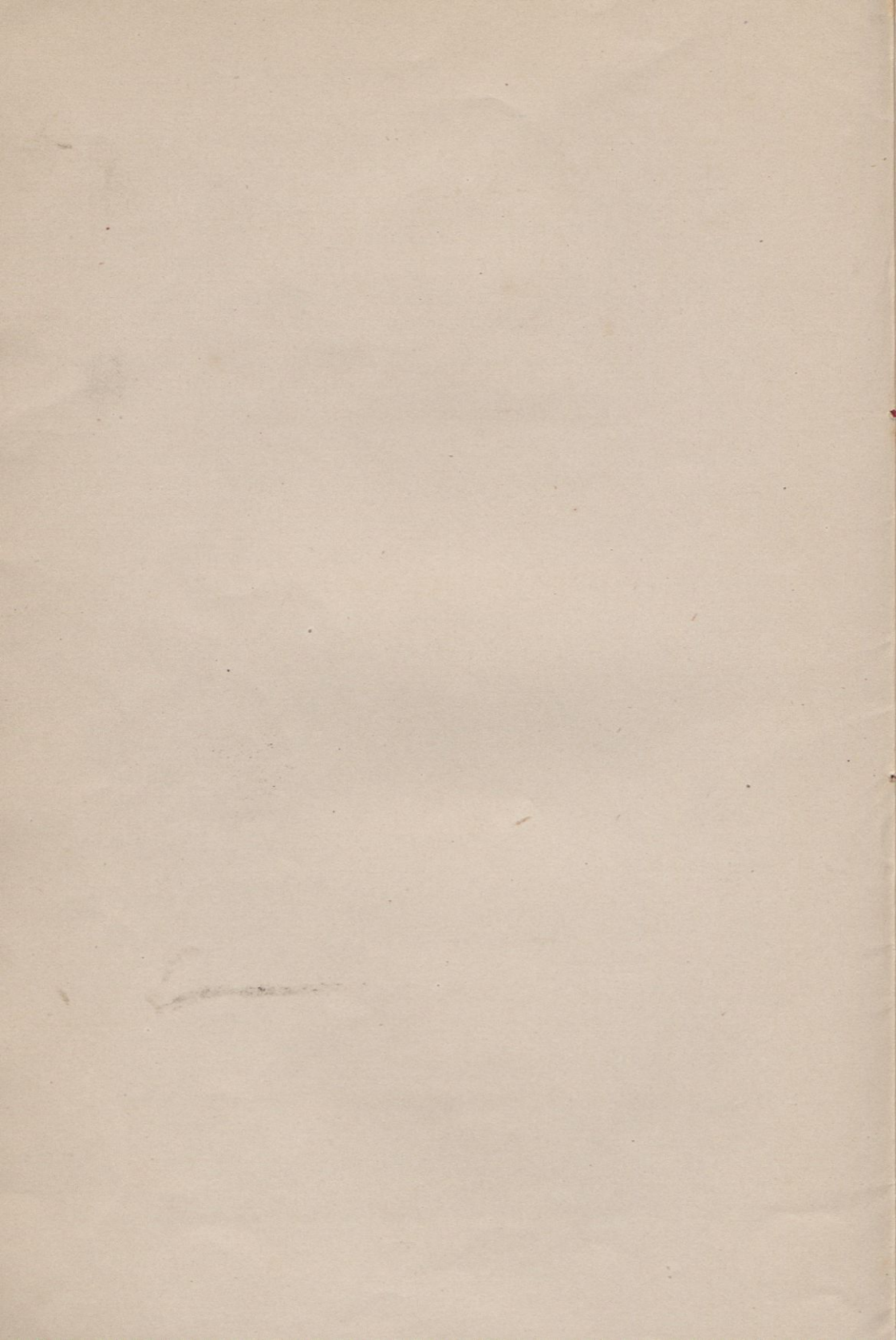
LA BISBAL.

ESTABLIMENT TIPOGRÁFICH Y EDITORIAL DE D. ANTONI DE TORRES.

1868.

APROPOSIT CATALÁ,

FÉT EN DOS HORAS,

PER

D. JOSEP VANCELLS Y MARQUÉS.

LA BISBAL.

ESTABLECIMIENTO TIPOGRÁFICO Y EDITORIAL DE D.º A. DE TORRES.

1868.

PERSONATGES.

BADÓ.	Pagés de La Bisbal.	75 anys.
JAUME.	Fill de Badó., . .	25 »
TERESA.. . . .	Muller de Jaume. .	20 »
UN CORISTA.		25 »
CORO.		

*La escena passa en la Bisbal, en lo dia 12 de Maig
de 1868.*

Los D.^{os} Autor y D.^{ta} Vicenta Puig, con à bona recordansa de

L'Autol D.

ACTE ÚNICH.

ESCENA I.

JÀUME Y TERESA.

JAUME. (*Entran.*) Tresa, acuytat' sè una nova que de goig me ha rotblert l' ànima.

TRESA. ¿Qué saps, Jaume?

JAUME. Que aqui venen al comensá la vesprada, á honrar la nostra vila uns quants senyors de gran fama.

TRESA. ¿Qui son?

JAUME. Uns rossinyolets que ab lo só de sas aubadas y de sos cants lliberals de armonía n' omplen l' ayre. Per festeijals com se déu la vila tota 's prepara, y, encara, mès ho faria si hi hagués un poch d' anyada. Recull las flors del jardí; arretgla ben bè la casa;

vés al corral y 'l xayet
 que tingui la carn més grassa,
 feslo matá per 'n Josep;
 degolla pollas y ánechs,
 pollastres y colomins
 y prepara una dinada,
 per qué espero tenir l' honra
 de portalsé á menjá á casa.

TRESA. (*Anantsen.*) Vaig á ferho tot seguit.

ESCENA II.

JAUME, BADÓ Y CORISTAS.

- BADÓ. Noy, aquí á la porta esperan
 los joves del coro, en massa.
- JAUME. (*Als coristas.*) Ja podeu entra'
- UN COR. Ab permís.
- Badó y Jaume, bonas tardas.
- BADÓ. ¿Qué aneu ab algun bateix?
 ¿Qué té han fèt padrí?
- JAUME. No pare.
- BADÓ. ¿Y donchs?
- JAUME. Aquet vespre arriban
 uns quants poetas de Fransa,
 ab En Víctor Balaguer
 y 'l valenciá Labaila,
 y volem felsi 'ls obsequis
 que mereix gent tan galana.
- BADÓ. Que obsequiesiu á En Balaguer
 y també á 'l senyor Labaila
 ho compendria, pus son
 tots cantors de nostra patria,
 pro á 'ls francesos, ¡llam de Dèu!
 obsequialse á trabucadas

com ho ferem á Girona.
Noy, no 'ls portis pas á casa.

JAUME. Pare las vostres ideyas,
creyeume, son un xich rancias.
Aquets si bè son francesos
tenen catalana l' ànima,
y 'l que os dich ho probaré
ab fèts, no pas ab paraulas.
(*Ab esprecio*) Hi va haver un catalá
que fugint un j-orn d' Espanya

ple de neguit y ab trístesa
va anar al Mitg-jorn de Fransa.
Y allí, en la hermosa Provensa
va ferne brunsir llur arpa,
llessantne al aire sas penas,
regant lo terra ab sas llágrimas.
Quant sòl ell creya trobarse
en terra inhospitalaria,
va sentir prop de Avinyó
dolsament puntejá una arpa
que á sas notas responia
portantli dòlsas paraulas:
era l' arpa d' En Mistral
que á En Balaguer saludava,
y tot lo que fà En Fredrich
ab gust la Provensa acata.
Aixis es, que en los confins
de tota aquella comarca
rissant lo vent despediren
los trovadors notas gayas,
que seguint al bon Mistral
á En Balaguer saludaban.
Mòlt temps va viurer ab ells
y may res li va fer falta.

- Vos que amau á En Balaguer,
 lo bat de nostras montanyas,
 lo mes galant trovador,
 amareu la gent de Fransa.
- BADÓ. A en aquet no dich que no,
 pero lo que 's á los altres.....
 ¿No veus que sempre enemiga
 ha estat la Fransa de Espanya?
 Jo só un home que respecto
 las ideas dels mèus avis.
- JAUME. Si respecteu sas ideas
 los amareu com jo 'ls amo.
- BADÓ. No hu entench?
- JAUME. Vos contaré
 part d' historia de la patria,
 quant Provensa y Catalunya
 mateixas lleys acatavan.
- BADÓ. (*Als coristas.*) ¡Lo dimoni de baylet!
 com que llegeix la Montanya
 sempre 'm surt ab unas cosas
 que jo las tinch per rondallas
 y eil me diu que son britats.
 Tant de bo que la Montanya
 fos escrita en catalá,
 que l' entendria; mes ara
 m' hi quedo sempre endejú,
 que la llengua castellana
 no m' entraria á l' orella
 ni ab cops de martell y escarpa.
- CORISTA. Vamos cómtamse, Jaumet,
 quant la terra catalana
 se va juntá ab la Provensa.
- JAUMET. Vos diré pocas paraulas
 perquè dintre de poch rato
 deurán estar de arribada.
 Era l' any mil cent y dotze,

y la nostra patria estava
 manada pe 'n Berenguer,
 lo qui ab lo fér de sa espasa
 conquistava mes reyalmes
 que 'n lo mar hi ha gotas d' aigua.
 En la terra de Provensa
 vivia una hermosa dama,
 filla del Compte Gilsbert
 que Dòlsa se enomenava.
 N' era mòlt rica Na Dòlsa,
 tant en terras com en gracias;
 Berenguer n' era valent
 y riquesas li sobravan.
 Al veurers' los dos un dia
 al moment se enamoraren;
 son amor va creixer tant,
 que al cap d' un temps la má blanca
 de Na Dòlsa, de Provensa,
 amorosa se enlassava
 ab la nervuda del Compte.
 Desde llavoras, germanas
 la Provensa y Catalunya
 varen sér, que pare y mare
 mateixos las dos tenian.
 Com en lo mòn re 's durable,
 un dia las dividiren;
 mes encar' que separadas,
 amor las dos se tingueren;
 may se digueren rivalas.
 Y per demostrar que s' guardan
 mòlt amor dintre sas ànimas,
 may ella s' ha dit francesa,
 ni la nostra castellana;
 las dos han pregat á Dèu
 sempre ab la mateixa parla.
 Ja veus, tú, quina gent són,

BADÓ. pare, aquets senyors de Fransa.
 ¿Es dir que són germans nostres,
 fills d' un mateix pare y mare?
 Res fá dir tants disbarats
 com es la negra ignorància.
 Per' desfèr lo mal que he fét
 al dir aquellas paraulas,
 veurás tu com jo en persona
 goijós aniré á esperalse,
 y al veure'ls les hi dirè...
 ja ho veurás. Desprès tu 'ls parlas,
 y tot desseguit vosaltres
 cantaréu una tonada
 de aqueixas de nostra terra.

ESCENA III.

DITS Y TRESA.

TRESA. Ja está arreglada la casa
 y á temps, perquè aquells senyors
 són aquí.

BADÓ. Hont?

TRESA. (*Senyalant al palco.*) En la sala.

BADÓ. Aupa, donchs! Vaix á donalsi
 á tots la bona arribada.

(*Badó se adelanta.*)

¡Vatualistos sentada!
 me sentuch un nú en lo coll,
 que crech me privará dilsí
 lo que pensava are poch.
 Penso, senyors, que 'l que tinch
 es de parlalsi gran pò.
 Pro vamos, ja 's farán cárrech
 que 'ls hi parla un pagesot,

que may ha tingut més mestre
 que dos anys al frare Pons;
 pro que si talent li falta,
 en cambi li sobra cor
 per dilsi: Ben vinguts sigan
 tots vostés en aquest lloch;
 disposin com més gust tinguin
 de tot lo que tè En Badó,
 que encara que no tragina
 ni alabita ni tarot,
 sab un puesto ahont descansan
 cent grogas dintre d' un pot.
 Vinguin á posar á casa
 y ho tindré per gran favor;
 hi trobarán bona cara
 y del ransi en lo porró.

JAUME. (*Acostantse al prosceni.*)
 May com avuy m' ha clapit
 ab tanta forsa lo cor,
 may, ni en los ratos d' amor,
 tant felís jo m' he sentit.
 La mare d'heixa alegria
 n' es, poetas, vostra arribada;
 al veure' en aquí hospedada
 á una gent de tal valía.
 Jo sé mòlt be'l que valeu,
 conech tota vostra història,
 y retinch en ma memòria
 per gust tot quant componeu.
 Vostra idea es sacrosanta;
 é inspirada vostra lira
 per la divina guspira
 que reb del Senyor, quant canta
 brota á dolls dolsa armonia
 que l' animeta recrea;
 la esència de vostra idea

à l' esprit mort reanima.
 A vosaltres vos debem
 si som un xich escoltats,
 si sent pel món olvidats
 altre cop vida cobrem.
 Poetas, canteu sempre ab fé,
 del camí no 'us aparteu
 que vos ha senyalat Dèu
 per conduimse al etern bè.
 Y com á tribut de amor,
 àngels de santa crusada,
 vos donch la bona arribada
 y un sospir del fons del cor.

TERESA. (*Adelantantse.*)

En nom de las donzellas
 y las casadas,
 que com flors aromosas
 la vila engayan,
 jo vinch á ofrirvos
 sos cuydados mès tendres,
 y vinch á dirvos:

Poetas, los bons poetas,
 si per desgràcia,
 per tant distants trobarvos
 de vostra pátria,
 falta vos fessin
 consols á vostras penas,
 si us anyoressiu,

Coufieumos á nosaltres
 las vostras cuytas,
 vostre amor y anyoransa,
 del cor la lluyta;
 no han de mancarnos
 amorosas paraulas
 per consolarvos.

Trovareu en cada una
mare amorosa,
germana que ab carinyo
vos aconsole;
si enmalalttisseho,
una bona enfermera
fins á gurirvos.

(Després d' aixó canta 'l coro.)

FI.

SISTEMA DE LECTURA PÚBLICA
DE CATALUNYA.BIBL. FIGUERES

1303836781

CLC3/118
GENERALITAT
DE CATALUNYA

BIBLIOTECA POPULAR
DE FIGUERES

Reg. 8540.....

Sig. 933.6TVan.....

OBRAS DEL MATEIX AUTOR.

LA NOYA DEL EMPURDÁ, comedia en dos actes y en vers.

MISTERIS DEL MAR, drama en tres actes y en vers.

UN CASAMENT DE CONVENIENCIA, drama en tres actes y en vers.

PRÓXIMAS Á PUBLICARSE.

EMBOLICHS DE MATARÓ, drama en tres actes y en vers.

L' HOME GRÓS, pessa ab un acte y en vers.

Col-lecció de poesías catalanas.

